EL TRINQUET
QUADERNS DIDÀCTICS

PROPOSTA
D'UNITAT DIDÀCTICA

12.3

Cicle Inicial de Primària (2n)

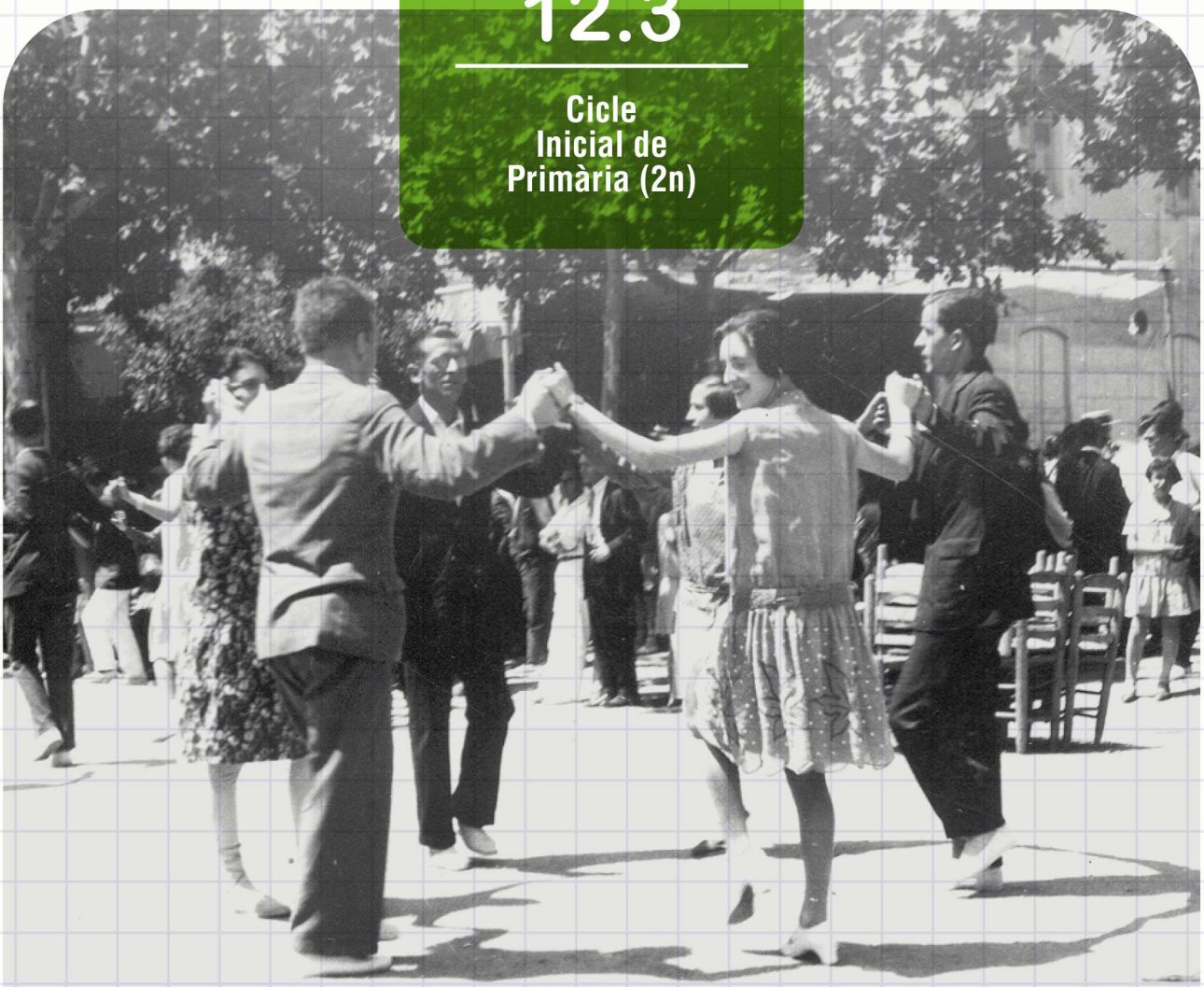

CAPITAL DE LA SAR-DANA

EDITA

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols
Arxiu Municipal

COL·LECCIÓ

El Trinquet
Quaderns Didàctics
Proposta d'unitat didàctica núm. 12.3
Cicle Inicial de Primària (2n)

AUTORIA

M. Àngels Suquet i Fontana

EL TRINQUET
QUADERNS DIDÀCTICS
Publicacions de Sant Feliu de Guíxols

El nom *trinquet* en terminologia naval serveix per designar el pal més proper a proa en les embarcacions de més d'un pal o també la vela que s'enverga en el trinquet. En la parla popular ganxona s'anomenen *trinquets* els petits crancs que hi ha a les roques.

Exemplar gratuït

Qualsevol part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny, il·lustracions i fotografies, pot ser reproduïda, emmagatzemada i/o transmesa sempre i quan es demani l'autorització prèvia de l'autor, l'editor o el titular dels drets d'explotació.

AJUNTAMENT DE
Sant Feliu de Guíxols
www.guixols.cat

Fotografia de la portada:

Sardana al passeig del Mar als anys 30.

AMSFG. Fons John i Patricia Langdon-Davies (Autoria: desconeguda)

PROPOSTA D'UNITAT DIDÀCTICA

12.3

Cicle Inicial de Primària (2n)

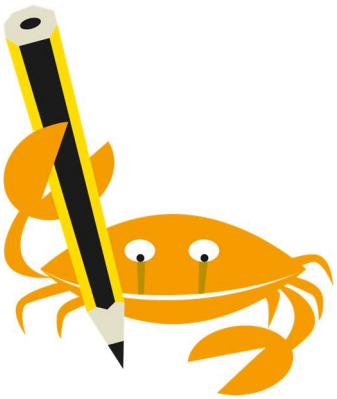

A RITME DE SARDANA

ORIENTACIONS PER LA DOCÈNCIA

CAPITAL DE LA SARDANA

PROPOSTA D'UNITAT DIDÀCTICA
12.3
Cicle Inicial de Primària (2n)

PRESENTACIÓ

La celebració de la Capital de la Sardana a Sant Feliu de Guíxols, que inicialment havia de ser el 2020-2021, ha estat el motiu de la realització dels Tallers d'Història dedicats al coneixement de la sardana i de la seva especial relació amb la ciutat. La proposta 12.3, adreçada Cicle Inicial de Primària, especialment per al 2n curs, s'estructura en vuit activitats (vegeu el sumari a la pàgina 6).

CICLE INICIAL D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Àmbits, àrees i competències

A partir de les vuit activitats es treballen els àmbits lingüístic, de coneixement del medi, artístic, educació en valors i autonomia i iniciativa personal.

Àmbit lingüístic:

- Comunicació oral: activitats 1, 2, 5, 6 i 8.
- Comprensió lectora: activitats 1, 2, 4, 5, 6, 7 i 8.
- Educació literària, específicament de la literatura de tradició oral (contes): activitat 6.

Àmbit de coneixement del medi:

- Exploració d'aspectes de l'entorn a partir d'una qüestió rellevant: activitats 1, 2, 5, 7 i 8.

Àmbit artístic:

- Desenvolupament de les competències perceptives i d'expressió per comprendre l'entorn i adquirir eines per comunicar-se amb els llenguatges de les arts (visuals, plàstiques, música i dansa): activitats 3, 4, 5, 6 i 8.

Àmbit d'educació en valors (socials i cívics):

- Desenvolupament d'actituds per a la convivència i el respecte: activitat 4 (inclusió) i 6 (col·laboració).

L'àmbit de competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria:

- Desenvolupament de valors i actituds personals, com el coneixement d'un mateix, la capacitat d'elegir: activitats 1, 6, 7 i 8.

Les diferents activitats han estat pensades a partir de l'estructura elaborada per Maria Calzada i Olivella per als Quaderns didàctics "A ritme de sardana" per als cicles mitjà i superior de Primària, ESO i Batxillerat.

Aquest quadern conté propostes per desenvolupar les competències i objectius determinats pels currículums del Departament d'Ensenyament, i fer possible alhora que l'alumnat pugui assolir coneixements relatius a la sardana i la cobla, a nivell general de Catalunya i també específics del patrimoni i de la història local guixolenca.

M. Àngels Suquet i Fontana

SUMARI

1 UNA BONA NOTÍCIA
2 LA SARDANA
3 QUINA FORMA TÉ LA SARDANA?
4 COM ES BALLEN LES SARDANES?
5 QUI TOCA ELS INSTRUMENTS? LA COBLA
6 QUI CREA LA MÚSICA? LA INSPIRACIÓ
7 QUI ÉS JULI GARRETA?
8 JUNY

PROPOSTA D'UNITAT DIDÀCTICA
12.3
Cicle Inicial de Primària (2n)

1 UNA BONA NOTÍCIA

Llegim aquesta notícia. Va sortir a la pàgina web de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols el dia 17 de novembre de 2019.

SANT FELIU DE GUÍXOLS
Empordà - Costa Brava

"L'any que ve Sant Feliu de Guíxols serà la Capital de la Sardana. Es faran molts concerts i ballades de sardanes perquè tothom qui vulgui, pugui anar-hi i passar-ho bé."

Després de llegir la notícia, què t'imagines que passarà a Sant Feliu de Guíxols? A la fotografia de sota pots trobar-hi una pista...

2 LA SARDANA

Sabeu què és la sardana?

👁 Ara, mirem la fotografia que hi ha a sota:

✎ Parlem a classe:

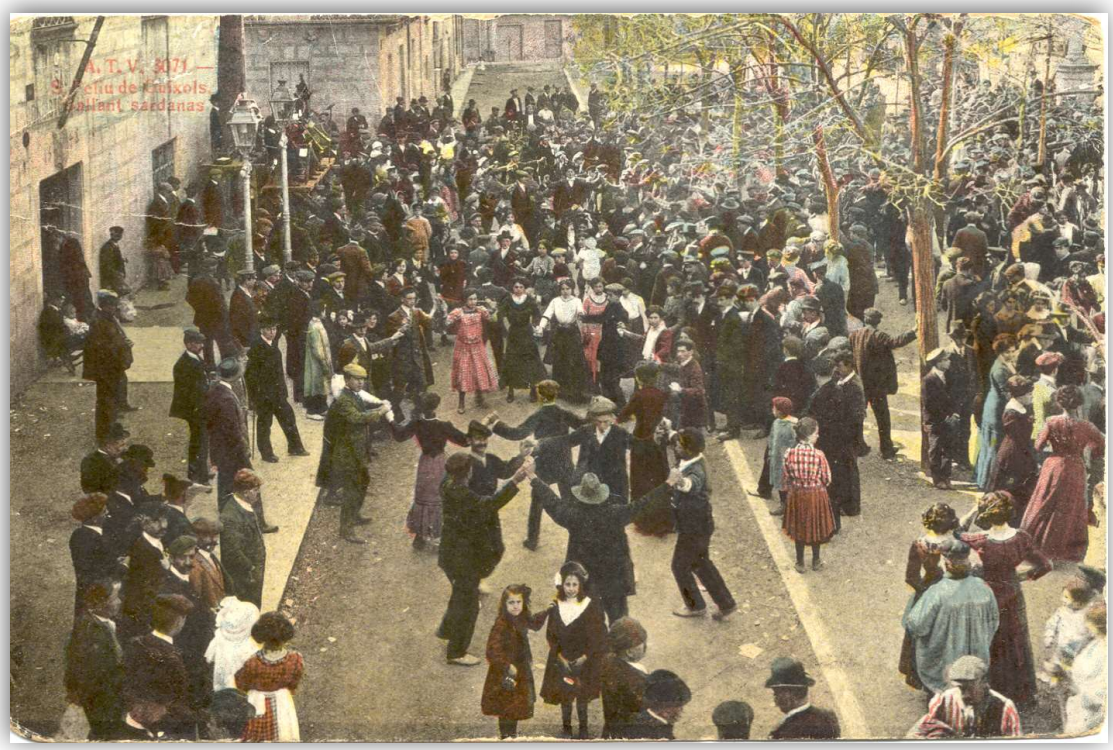

1. Saps què fan?
2. Coneixes el lloc? És a Sant Feliu de Guíxols...
3. És una fotografia d'ara o de fa molt temps?

Aquesta fotografia, té al voltant de 100 anys i es va fer a la plaça del Mercat, just al davant de l'Ajuntament.
I ja ballaven sardanes.

3 QUINA FORMA TÉ LA SARDANA?

Ara, mirem les fotografies. Són d'un concurs de sardanes que es feia abans a Sant Feliu de Guíxols...

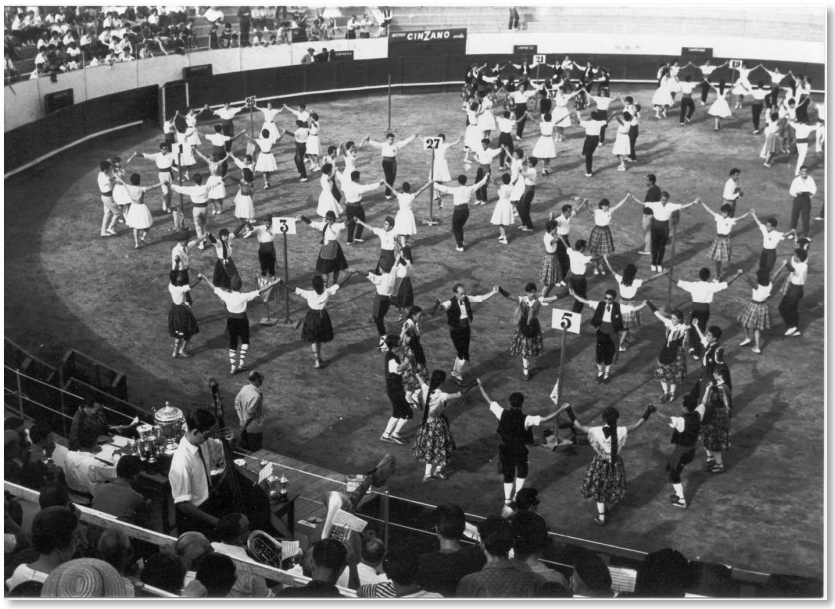

Tria quina és la forma de la sardana:

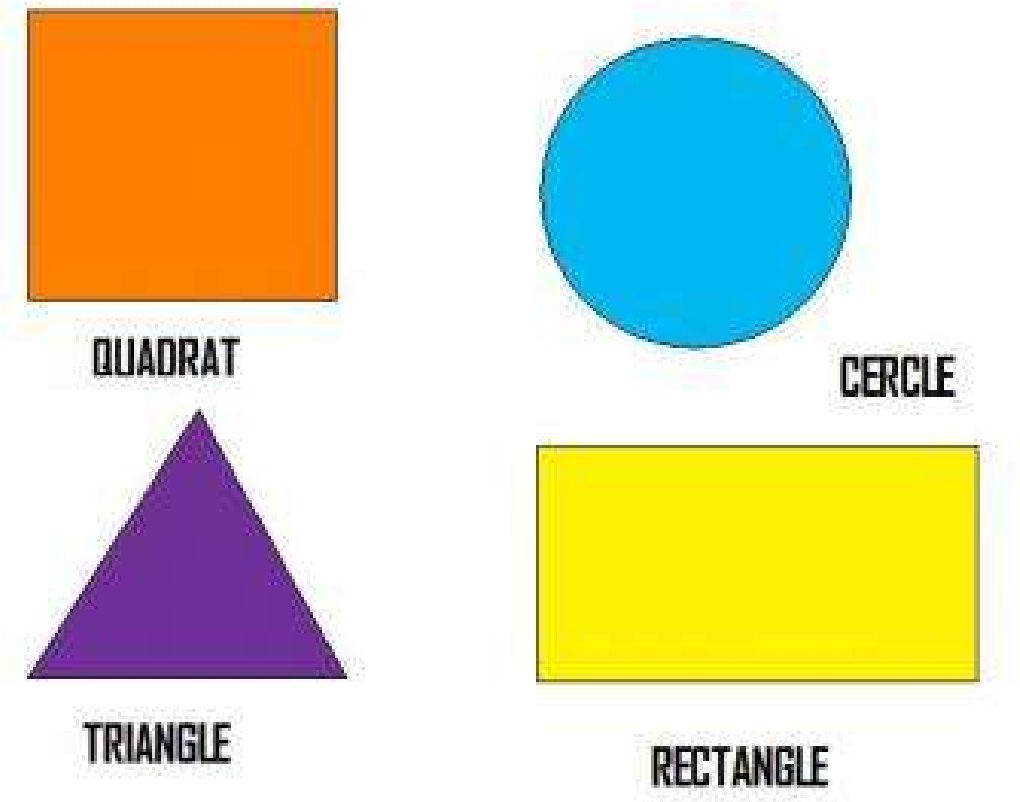

Ara, fes la forma de la sardana en plastilina. També pots dibuixar-la en un full de paper i pintar-la de colors o bé omplir-la amb gomets o enganxar-hi altres tipus de material (com sorra o pasta de diferents tipus).

Com es diu la forma de la sardana?

C

4 COM ES BALLA LA SARDANA?

Mira aquest dibuix de l'Imma Palahí. El pots trobar a la pàgina web *Dibuixos solidaris* a: http://www.immapalahi.cat/marato1.html.

Els dansaires s'agafen de les mans fent una rotllana. Tots aquells qui vulguin ballar s'hi poden afegir.
Amb els peus marquen el ritme i es mouen cap a un costat i cap a l'altre.

PROPOSTA D'UNITAT DIDÀCTICA
12.3
Cicle Inicial de Primària (2n)

♬ Ara escoltem “La sardana”. Podem aprendre la lletra i cantar-la. La música, la podeu trobar en aquest recurs que ha creat Cristina Fuentes a partir de *Crestomatia de Cançons tradicionals catalanes* de Joaquim Maideu (Eumo) - Pàg. 35: http://www.xtec.cat/monografics/rtee/europa/182es/partitura.htm

♬ La sardana

La sardana de l’avellana
pica de peus i balla de gana.

La sardana de Ripoll
mata la puça i deixa el poll.

♫ Ara ballem:

1. Mirem com ho fan la classe dels Peixos al vídeo https://www.youtube.com/watch?v=LnvGIUdfplE
2. Podríem fer una foto o un dibuix i posar-lo aquí:

5 QUI TOCA ELS INSTRUMENTS? LA COBLA

Fixa't bé en el dibuix. Què hi veus?

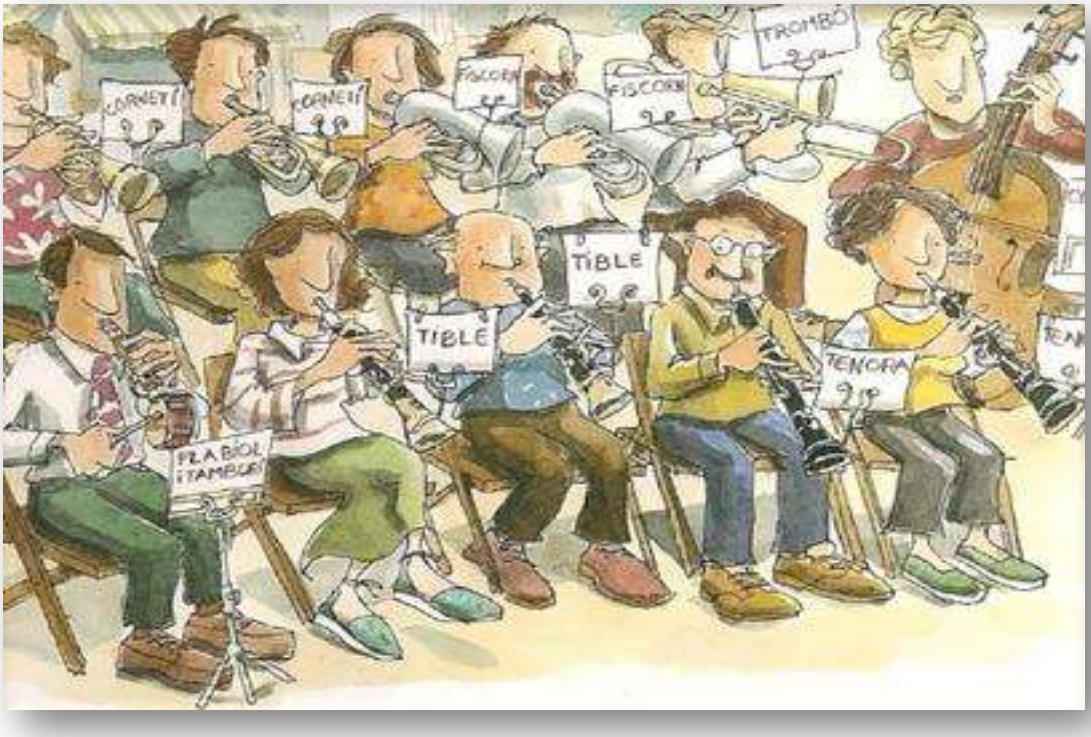

La cobla és l'orquestra que toca quan es fan ballades de sardanes a les festes, com festes majors o aplecs.
Els aplecs són festes populars que es fan a la natura.

Com sonen aquests instruments? Aneu a la següent pàgina i descobrireu els instruments de la cobla.

La Cobla la Principal de Terrassa
http://principaldeterrassa.cat/instruments

Mira aquesta fotografia. És durant l'aplec que es fa cada any en un lloc molt conegut de Sant Feliu de Guíxols.

1. Què fan les persones que hi surten?
2. Saps quin lloc és? Per què?
3. Saps trobar la cobla que toca les sardanes? Encercla-la.

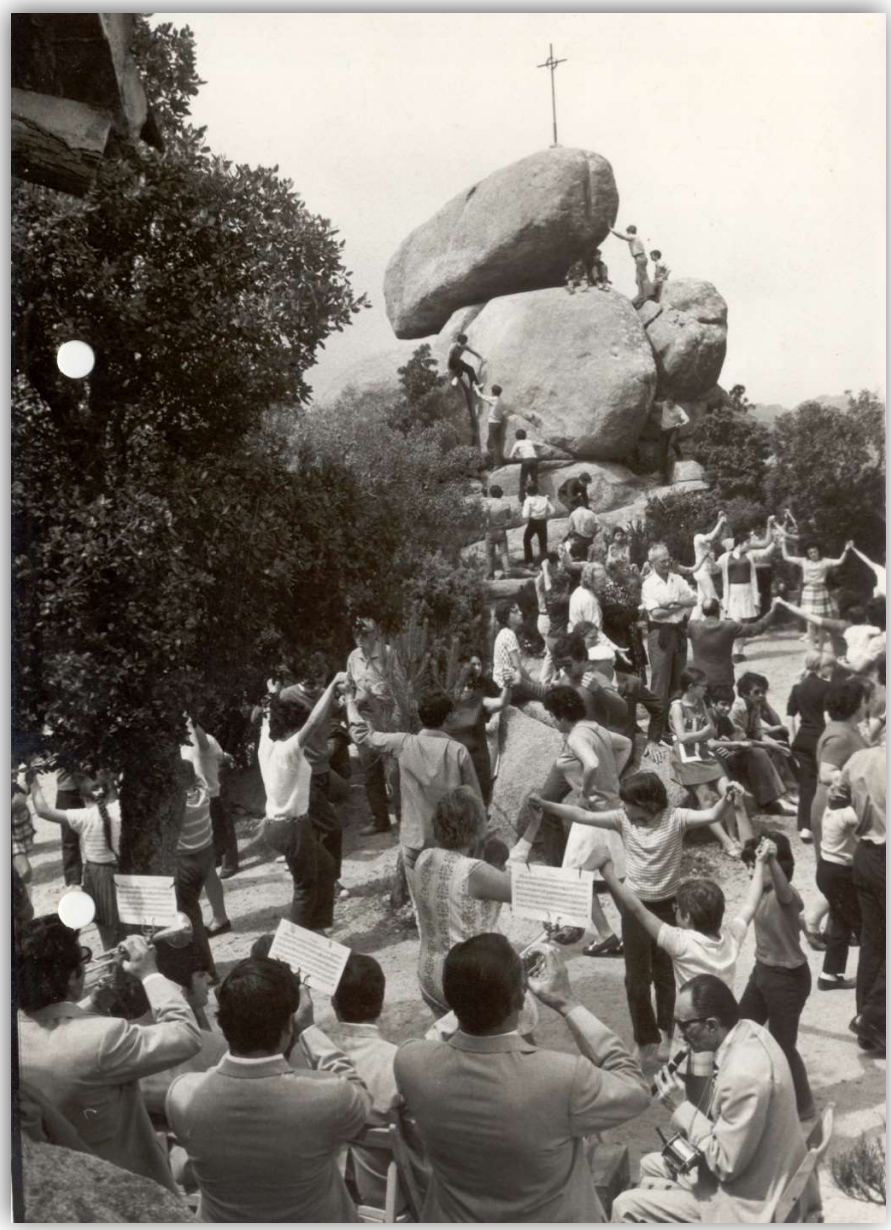

6 QUI CREA LA MÚSICA? LA INSPIRACIÓ

📖 El conte de *Juli Garreta i el drac Dalmaci* començava així:

> «Fa molt, molt de temps el gran músic guixolenc Juli Garreta passejava per la Petita Vall tot buscant inspiració. S'acostava la Festa Major i volia fer una sardana ben bonica per estrenar-la i que agradés a tothom.»

Podeu veure el conte sencer a:
http://arxiumunicipal.guixols.cat/attachments/arxiu_guixols_trinquet_juli_garreta_drac_dalmaci_v2.pdf

Què diries que és “la inspiració”?

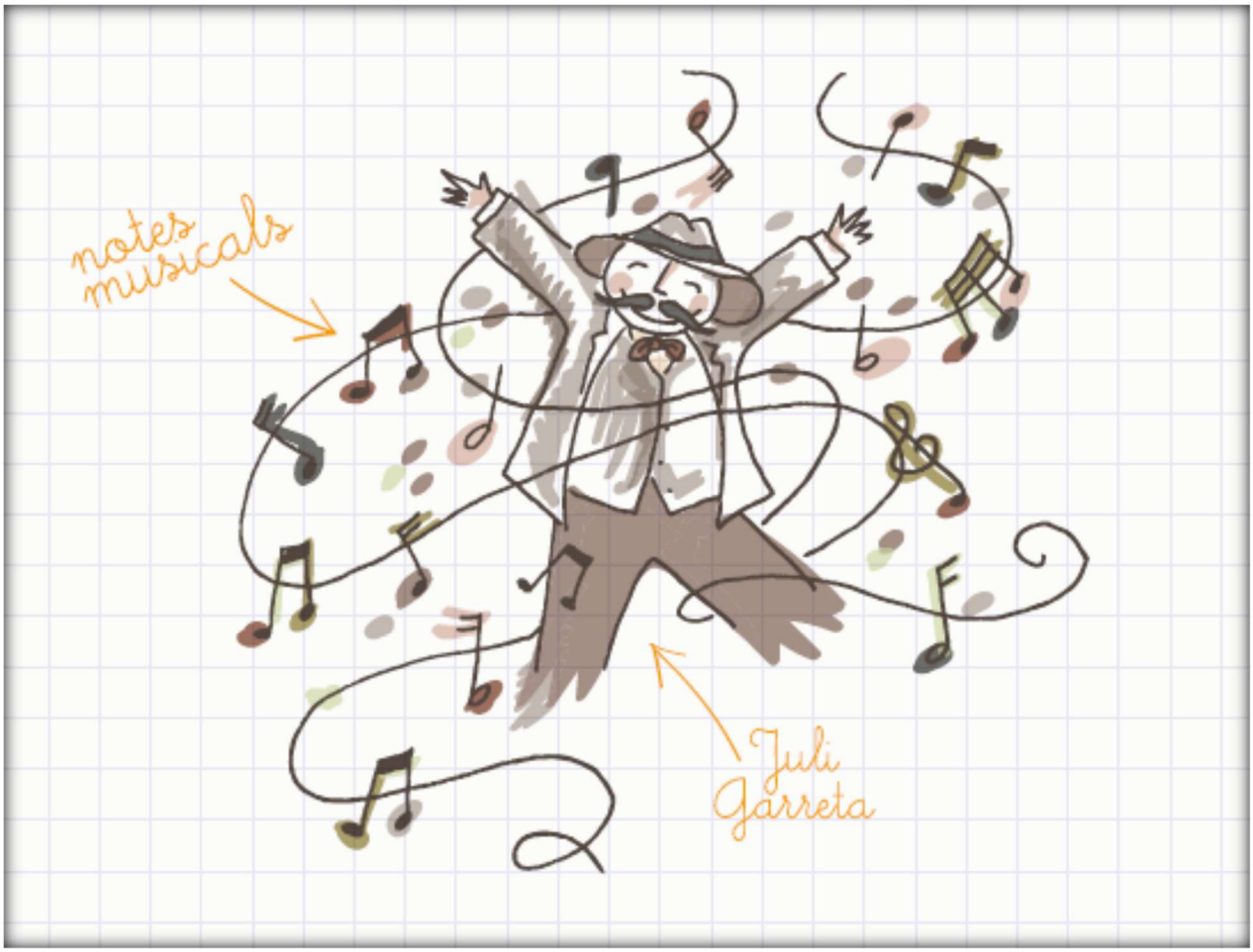

Hi ha algun lloc on t’agradi molt estar-hi, que t’hi trobes molt bé i que et dóna forces o idees per fer coses que voldries?
Quin és aquest lloc? Com és? Parlem-ne a classe.

Fes-ne un dibuix, o busca una imatge per representar aquest lloc.

Les persones i altres éssers, reals o imaginaris, també poden inspirar els artistes. Qui va trobar Garreta a la Petita Vall, que el va ajudar a inspirar-se? En quin ésser real o imaginari pots trobar inspiració per pensar una història o un joc?

7 QUI ÉS JULI GARRETA?

📖 Juli Garreta, compositor de sardanes

A Sant Feliu de Guíxols tenim un dels millors músics que feien sardanes.
Era en Juli Garreta. Va néixer a Sant Feliu el 1875 i va morir el 1925. Era rellotger i músic. Feia sardanes molt boniques perquè tenia la inspiració i sabia música. Tothom se l'estimava molt i es va fer molt famós a Catalunya.
Va escriure moltes sardanes, però la més important per a nosaltres és la sardana "Juny".

👁 Sabies que els guixolencs l'admiraven tant que li van fer un monument? Aquesta foto és de quan el van inaugurar:

Encara existeix... saps on és?
Visiteu el lloc i feu una foto de com és ara.

8 JUNY

Hem dit que la sardana més important per Sant Feliu és la sardana...

📖 "Juny"" de Juli Garreta

Per què la sardana "Juny" és tant important? Juli Garreta es va inspirar quan va veure uns segadors que treballaven a Romanyà. La va estrenar al 1921 i va guanyar un premi musical molt famós de Catalunya. Ara "Juny" és l'himne de Sant Feliu de Guíxols.

- Què és el juny? Què saps sobre els mesos de l'any?
- Què és un himne? Coneixes algun himne, com per exemple el d'algun equip de futbol?

Juny és un mes de l'estiu. Fes un dibuix del que t'agrada fer durant aquesta època de l'any.

Escoltem “Juny”!
Escoltem la sardana en aquest enllaç. És un muntatge de Gaspar Compte.
https://www.youtube.com/watch?v=U_oKfl6CY4s

Saps on és aquest lloc que surt a la fotografia de sota? Saps què passa en aquest lloc cada dia a les 12 del migdia?
Si no ho saps i vols descobrir aquest misteri, pots anar-hi amb els pares o amb la classe. Després podeu comentar tots junts què heu vist o què heu sentit.

PROPOSTA
D'UNITAT DIDÀCTICA

12.3

Cicle Inicial de Primària (2n)

CAPITAL
DE LA
SAR-
DANA

SANT FELIU DE Guíxols
Empordà - Costa Brava

AJUNTAMENT DE Sant Feliu de Guíxols
www.guixols.cat

Arxiu Municipal
Ctra. de Girona, 45-47
17220 Sant Feliu de Guíxols
Tel. 00 34 972 32 25 93
arxiu@guixols.cat
www.guixols.cat

Diputació de Girona

2020
Sant Feliu de Guíxols
capital de la
Sardana